

BAROKNÍ RORÁTE aneb Radostné Zpěvy Adventní

Největší duchovní hity 14. - 21. století od jejich zakladatele Karla IV. až podnes.

„Advent (z lat. Adventus) znamená "příchod" tedy něco, na co čekáme, na co se těšíme. Advent je začátek liturgického roku, období čtyř neděl před vánočními svátky. Je to doba radostného očekávání příchodu Spasitele, duchovní přípravy na Vánoce, doba rozjímání a dobročinnosti. V západní tradici je Advent také dobou zklidnění. Odpovídalo to životnímu stylu našich předků, jejichž přirozeným rytmem byla intenzivní práce v době od jara do podzimu, a odpočinek v zimě, kdy se vykonávaly domácí práce. Česká tradice má bohaté a krásné dědictví - repertoár dávných a radostných adventních písní, které nemají v evropské kultuře obdobu. **RORÁTY** jsou písně, které doprovázely věřící na jejich cestě k Vánocům. Lidé si je pak zpívali nejen při liturgii, ale i doma. Vyprávěly příběhy, přinášely hluboké duchovní poselství, a zároveň vyjadřovaly atmosféru adventní doby: ovzduší radostného očekávání a přípravy.

O RORÁTECH, ŽUPANECH, OHŘÍVANÉM PIVU A ZPĚVU (I) ŽEN V BAROKNÍM KOSTELE

Latinský zpěv **Rorate coeli desuper** neboli „Roste (=dštěte) Nebesa Spravedlivého shůry!“ dal jméno kdysi závratně populárním zpěvům zvaným „Roráty“ nebo „Rorate“.

Ve 14. století Otec vlasti Karel IV. založil nadaci na latinské zpívání v katedrále Sv. Víta k ranní, tzv. votivní, „Mariánské“ mši. V 15. století utrakvisté = „Husité“ texty přeložili do češtiny, humanisté 16. století přidali nové melodie a hlasy, baroko 17. století zapsalo hlas varhan, na konci 18. století zpěvy císař Josef II. nakrátko zrušil a zakázal, rozprodal noty, ve století 19. čeští buditelé vydali Roráty tiskem „pro lid“, 20. století je téměř zapomnělo a 21. století po nich prahne. Právem.

Rorat je správné! Krom toho to byla (krom procesí a funusu) pro ženy jediná šance zazpívat si na veřejnosti, v kostele: až do roku 1800 totiž v Českých zemích v kostele zpívat nesměly! Ve zpěvu se střídaly a doplňovaly dvě komunity: česky zpívaný „gregoriánský“ chorál, který měli na starosti jen vybraní muži, „literáti“ (členové bratrstva oscilujícího mezi modlitebním společenstvím, pěveckým sborem a „klubem vzdělců“) a krásné starodávné písně rozkouskované po slokách mezi chorál zpíval celý kostel, zkrátka všichni. Tyto zpěvy trvaly od 5. do 7. hodiny ranní. Aby zpěvákům nebylo zima, „zvenku“ byli oděni do dlouhých, psí kožešinou=„čubou“ podšitých kabátů, odtud zvaných „čubany“ → později župany a pak „zevnitř“ je hrálo slazené, ohříváné a kořeněné pivo. To dostávali i školní žáci a bylo by jistě zajímavé slyšet, jak zpěvy zněly po dvou hodinách zpěvu a popíjení... :-)

To vše vyjmenované ovšem jen podtrhuje historickou oblíbenost a vážnost, i vyzkoušenou kvalitu Staročeských Rorátů, jak je kodifikovalo „baroko“. Pojďte i Vy také s námi „rorat“! Rorání je totiž milé, výživné, zdravé, slušivé, módní, a i historicky ekumenické!

Michael Pospíšil